

О. ХЕНРИ

ПРИНЦЕСАТА И ПУМАТА

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1977

chitanka.info

Разбира се, без крал и кралица не може. Кралят беше страшен старик, който носеше барабанлии и шпори и ревеше с такъв грозен глас, че гърмящите змии по прерията бързаха да се изпокрият в дупките си под кактусите. Преди коронацията него го наричаха Бен Шепнята. Но след като се сдоби с петдесет хиляди акра земя и с повече говеда, отколкото можеше да брое, започнаха да го наричат О'Донъл, краля на скотовъдците.

Кралицата беше мексиканка от Лърейдо. Тя излезе добра и кротка женица и дори успя да научи Бен да понижава гласа си, когато е в къщи, за да не се изпочупят съдините. Когато Бен стана крал, тя доби навика да седи на чардака на ранчо Еспиноза и да плете изтривалки от камъш. А когато богатството стана толкова неудържимо и потискащо, че от Сан Антонио докараха с кола меки кресла и салонна маса, тя преклони тъмнокосата си глава и сподели участта на Даная.

За да се избегне *l'èse-majesté*^[1], най-напред ви представяме на краля и кралицата, въпреки че те не играят никаква роля в този разказ, който може да се озаглави „Приказка за безгрижната принцеса и за лъва, който обърка цялата работа“.

Принцесата беше Жозефа О'Донъл, дъщерята на краля. От майка си тя бе наследила добро сърце и мургава, субтропична красота. А от монарха О'Донъл имаше безстрашието, здравия разум и способността да управлява. Заслужаваше си да се изминат стотици и хиляди мили, за да се види това съчетание. Препускайки на кон в галоп, Жозефа можеше с шест патрона да пробие пет дупки в консервна кутия, която се люлее, окачена на връв. Същевременно тя беше в състояние да играе с часове с бялото си коте и да го облича с какви ли не смешни дрехи. Тя презираше молива, но можеше да сметне на ум колко пари ще донесат хиляда петстотин четиридесет и пет двегодишни телета, ако се продадат по осем долара и петдесет цента едното. Общо взето, ранчо Еспиноза е около четиридесет мили дълго и трийсет широко, но по-голямата част от земята е под аренда. Обикаляйки с коня си, Жозефа беше изучила всяка педя от тази земя. Всички каубои по пасбищата я знаеха и бяха нейни верни васали. Риили Гивънз, отговорник на едно от пасбищата на Еспиноза, я видя един ден и веднага реши да се сроди с кралското семейство. Самонадеяност? В никакъв случай. В онези дни в окръга Нуесе човекът беше човек. И в крал на краищата титлата „крал на скотовъдците“ не предполагаше

непременно синя кръв. Често пъти тя означаваше само, че притежателят на такава титла носи корона като символ на блестящите си способности да краде добитък.

Едний ден Рипли Гивънз се отправи на кон към ранчото Двата бряста, за да търси черда изгубили се телета. Той тръгна късно по обратния път и когато стигна до брода Белия кон на река Нуесе, слънцето вече залязваше. Оттам до пасбището имаше шестнадесет мили, а до ранчо Еспиноза — дванадесет. Гивънз беше уморен. И той реши да прекара нощта при брода.

На това място реката образуваше хубав вир. Бреговете бяха гъсто обрасли с големи дървета и храсти. На петдесетина крачки от вира имаше поляна със сочна трева — вечеря за коня и легло за самия него. Гивънз върза коня, свали седлото и одеялата на едно дърво и сви цигара. Откъм гъстата гора покрай реката неочаквано се разнесе яростен рев, от който косите можеха да настръхнат. Конят взе да скача и да цвили, предсещайки някаква опасност. Гивънз продължи да пуши цигарата си, но се пресегна към кобурите в тревата, извади револвера и за всеки случай завъртя барабана. Голямо парче плесна силно във вира. Малко кафяво зайче подскочи в храста от котешки лапи, после седна и замърда мустаци, като гледаше насмешливо Гивънз. Конят продължи отново да си пасе.

Предпазливостта не е излишна, когато при залез слънце мексиканският лъв запее сопрано. Неговата песен може би говори, че млади телета и тлъсти агнета се намират трудно и че той гори от месоядно желание да се запознае с вас.

В тревата се валяше празна кутия от плодова консерва, захвърлена от някой друг пътник. В джоба на якето на Гивънз, вързано на седлото, имаше една-две шепи мляно кафе. Кафе с цигара! Какво повече може да желае един каубой?

След две минути запламтя весел огън. Гивънз тръгна с консервената кутия към вира. На петнайсетина крачки от брега той видя в храстите кон с дамско седло, който си пасеше спокойно. До самата вода беше коленичила Жозефа О'Донъл и в момента се изправяше. Тя бе пила вода и сега отърси пясъка от ръцете си. На десетина крачки вдясно от нея Гивънз видя мексиканския лъв, полускрит в клоните на една саквиста. И янтарните му очи святкаха жадно. На шест фута от тях се виждаше краят на опашката му,

изпъната като на понтер. Зверът се поклащаше леко на задните си крака подобно всички представители на котешката порода, когато се готвят за скок.

Гивънз направи каквото можа. Револверът му лежеше в тревата на трийсет и пет крачки от него. Затова той нададе рев и се хвърли между лъва и принцесата.

Схватката, както впоследствие я описваше Гивънз, се оказа кратка и малко объркана. Когато се озова на линията на нападението, той видя във въздуха ивица дим и чу два слаби изстрела. След това мексиканският лъв се стовари със стоте си паунда на главата му и с тежък удар го повали на земята. Той си спомняше, че извика: „Чакай, нарушаваш правилата!“, а после изпълзя като червей изпод лъва с уста, пълна с трева и пръст, и с голяма цицина на тила, с който бе ударил корена на един бряст. Лъвът лежеше неподвижен. Ядосан и подозиращ, че тук има някаква измама, Гивънз се закани с юмрук на лъва и извика: „Ще ти дам аз на тебе да...“, но в този миг се опомни.

Жозефа стоеше на предишното си място и най-спокойно презареждаше посребрения си револвер. Главата на звера се бе оказала много по-лесна цел, отколкото консервна кутия, която се люлее на връвчица. На устните и в тъмните очи на момичето играеше предизвикателна, подигравателна, влудяваща усмивка. Неуспелият рицар-спасител усещаше как огънят на фиаското изгаря сърцето му. Ето че му се беше представила възможност, възможност, за която толкова бе мечтал, но всичко бе преминало под знака на Момус, а не на Купидон. Сатирите в гората навярно злорадствуваха и се превиваха от беззвучен смях. Разиграло се бе нещо като водевил — сеньор Гивънз и неговият смешен двубой с лъва-чучело.

— Вие ли сте, господин Гивънз — попита Жозефа със своя тежък, шекерен контралт. — За малко не ми попречихте с този вик. Ударихте ли си главата при падането?

— Нищо ми няма — отвърна спокойно Гивънз. — Дребна работа.

Умиращ от срам, той се наведе и измъкна изпод звера новото си сомбреро. То беше така изпомачкано, че спокойно можеше да се използва за някакъв комичен номер. После коленичи и нежно погали свирепата, зинала глава на умрелия лъв.

— Горкият Бил! — възкликна той тъжно.

— Това пък какво е? — попита рязко Жозефа.

— Вие, разбира се, не сте знаели — каза Гивънз с вид на човек, у когото великодушието взема връх над скръбта. — Вината не е ваша. Аз се опитах да го спася, но не успях да ви предупредя навреме.

— Кого да спасите?

— Бил, кого! Цял ден го търся. От две години той е галеникът на нашия стан. Горкият Бил, той дори на заек не би посегнал. Момчетата просто ще се побъркат, като разберат. Но вие, как можехте да знаете вие, че той искаше само да си поиграе с вас?

Жозефа го гледаше в упор и черните ѝ очи го изгаряха. Но Рипли Гивънз издържа успешно това изпитание. Той стоеше и умислено рошеше тъмнорусите си къдри. В очите му се четеше мъка, примесена с едва забележим укор. Приятните черти на лицето му изразяваха несъмнена скръб. Жозефа трепна.

— А какво търсеше тук вашият галеник? — изстреля тя последния си патрон. — Около брода Белия кон няма никакъв стан.

— Този разбойник избяга още вчера от стана — отвърна Гивънз, без да му мигне окото. — Чудно как не е умрял от страх от койотите. Знаете ли, миналата седмица Джим Уебстър, нашият коняр, доведе в стана малко кученце. И това кутре буквално отрови живота на Бил: гонеше го из целия стан и с часове го хапеше по задните крака. Всяка вечер, когато станеше време за сън, Бил се навираше под завивките на някое от момчетата и спеше там, за да не го намери кутретото. Изглежда, стигнал е до крайно отчаяние, иначе нямаше да избяга. Той никога не смееше да се отдалечава от лагера.

Жозефа погледна трупа на свирепия звяр. Гивънз погали нежно страшната му лапа, която би могла с един удар да умъртви едногодишно теле. По мургавото лице на момичето постепенно се разля червенина. Дали това не беше признак на срам, какъвто истинският ловец изпитва, когато е убил недостоеен за своя куршум дивеч? Погледът ѝ омекна, а спуснатите мигли заличиха от него и последните следи от насмешка.

— Много съжалявам — заизвинява се тя, — но той беше такъв огромен и скочи толкова високо, че...

— Гладен е бил, горкият — побърза да се застъпи за покойника Гивънз. — В стана ние винаги го карахме да скача, когато го хранехме. Щом изгладнееше, той лягаше на земята и почваше да се търкаля. Като ви е видял, помислил е, че ще му дадете нещо да яде.

Изведнъж очите на Жозефа се разшириха.

— Знаете ли, че можех да ви застрелям! — възкликна тя. — Вие така ненадейно се хвърлихте между нас. Рискувахте живота си, за да спасите своя любимец. Това е похвално, господин Гивънз. Много са ми симпатични хората, които обичат животните.

Да, в погледа ѝ сега се четеше дори възхищение. В края на краищата от развалините на една позорна развръзка се раждаше герой. Дори само изражението на Гивънз би могло да му осигури висок пост в Дружеството за закрила на животните.

— Винаги съм ги обичал — каза той, — коне, кучета, мексикански лъвове, крави, алигатори...

— Аз мразя алигаторите — възрази Жозефа. — Пълзящи, кални твари!

— Алигатори ли казах? О, исках да кажа антилопи, разбира се — поправи се Гивънз.

Угризенията на съвестта накараха Жозефа да отиде още по-далеч. Тя протегна покаятелно ръка. В очите ѝ блестяха непролети сълзи.

— Моля ви да ми простите, господин Гивънз. Жена съм все пак и в първия миг се уплаших. Искрено съжалявам, че убих животното. Нямате представа колко неудобно се чувствавам. Ако знаех, никога не бих постъпила така.

Гивънз пое протегнатата ръка. Той я задържа известно време, за да даде възможност на великодушието си да надвие скръбта по загубата на Бил. Накрая стана ясно, че ѝ прощава.

— Моля ви, не говорете повече за това, госпожице Жозефа. Със своя вид Бил би могъл да уплаши всяка жена. Ще обясня всичко на момчетата.

— Право ми кажете: не ме ли ненавиждате? — Жозефа се приближи до него. Очите ѝ го гледаха така мило, о, така мило, така умолително и с такова покаяние. — Ако някой убие котето ми, аз бих го намразила за цял живот. Каква смелост и благородство проявихте, за да спасите с риск за живота си Бил! Малцина биха постъпили така.

Победа, изтръгната от поражението! Водевил, превърнат в драма! Браво, Рипли Гивънз!

Падаше здрач. Естествено не можеше да се остави госпожица Жозефа да язди сама до ранчото. Гивънз оседла пак коня си, въпреки

неговите укорителни погледи, и тръгна с нея. Двамата препуснаха един до друг по меката трева — принцесата и човекът, който обичаше животните. Уханията на прерията — дъх на плодородна земя и нежни цветя — ги заливаха от всички страни. На близкия хълм завиха койоти. Нищо страшно! И все пак...

Жозефа се приближи до него. Малката ѝ ръка очевидно търсеше нещо. Гивънз я напипа със своята. Конете се движеха в крак. Ръцете се заключиха бавно и тя заговори!

— Аз никога не съм се плашила. Но представете си колко страшно би било да срещнеш див лъв. Горкият Бил. Много се радвам, че тръгнахте с мен.

О'Донъл седеше на чардака.

— Ей, Рип — извика той, — ти ли си?

— Той дойде да ме изпрати — обясни Жозефа. — Изгубих пътя и закъснях.

— Моите благодарности — възвести кралят на скотовъдците. — Остани да спиш тук, Рип, а утре сутрин ще тръгнеш за пасбището.

Но Гивънз отказа. Предпочитал да се прибере в стана. Призори трябвало да изпрати в града стадо бикове. Той пожела лека нощ и препусна.

Един час по-късно, когато лампите угаснаха, Жозефа застана по нощница пред вратата на стаята си и извика на краля, който вече се беше прибрал в отсрещната стая:

— Тате, нали знаеш оня мексикански лъв, дето му викаха Сцепеното ухо? Оня, който прегриза гърлото на Мартиновия овчар Гонсалес и на петдесетина телета от пасбището Салада? Е, днеска му видях сметката при бродя Белия кон. Той скочи срещу мен и аз му пуснах два куршума в главата. Познах го по лявото ухо, сцепено от ножа на стария Гонсалес. Дори и ти не би могъл да дадеш по-добър изстрел.

— Браво, детето ми! — прогърмя Бен Шепнята в мрака на кралската спалня.

---

[1] Обида на величеството (фр.). — Б. пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.